

MATROSLÄRFT, n. 3. Ett slags blå- och hvitrandigt, röd- och hvitrandigt, eller blå-, röd- och hvitrutigt lärf. —

MATROSPRESSNING, f. 2. Personers, isynn. sjömäns, bortförande med våld och tvingande till sjötjenst.

MATRUM, n. 5. Rum, der man vanligen spisar.

MATS, måtts, nom. prop. m. Ett mansnamn. (Talesätt) *Taga sin M. ur skolen*, draga sig ifrån en sak, ett företag, som faller besvärligt eller synes farligt.

MATSÅFT, m. 5. Se *Chylus*.

MATSAL, m. 2. Stort rum, hvori man vanligen spisar.

MATSEDEL, m. 2. pl. — *sedlar*. Sedel, innehållande förteckning på de maträtter, som böra tillagas eller finnas tillagade till ett mål.

MATSKED, f. 2. Sked, som begagnas vid spisning.

MATSKOTT, n. 5. (ford.) Sammanskott af matvaror och andra persedlar, som vissa dagar af året erlades till presterskapet.

MATSKÅP, n. 5. Skåp, hvori mat förvaras.

MATSMÅLTNING, f. 2. De förtärda näringsämnenas smältning eller upplösning i magen och förvandling till ämnen, som äro tjenliga för kroppens underhåll. — *Ss. M-sorgan*.

MATSMÖR, n. sing. Smör, som begagnas vid matlagning.

MATSNUGGARE, m. 5. Se *Bordvän*.

MATSTILLA, v. a. 1. (föräldr.) Tillfredsställa ens matlust.

MATSTRUPE, m. 2. pl. — *strupar*. (anat.) Kanal, som ifrån munnen leder födoämnen till magen.

MATSTÄLLE, n. 4. Ställe, der mat tillagas och emot betalning hålles kunder tillhanda.

MATSVAMP, m. 2. Ett slags till mat nyttig svamp. *Boletus edulis*.

MATSÄCK, m. 2. 1) Säck, påse, hvori mat föres på färd, vandring, dagsverke, o. s. v. — 2) Mat, som sålunda medföres. (Talesätt) *Rätta munnen efter m-en*, rätta utgifterna efter inkomsterna. — *Ss. M-smat*.

MATT, a. 1. I. 1) Besvärad af matthet (se d. o.). *Den sjuke är mycket m. Känna sig m.* — *Syn.* Svag, Medtagen, Afmattad, Utmattad, Uttrötad. — 2) Som uttrycker, röjer matthet, svaghet. *En m. blick. M-a ögon. M. röst. M-a steg, rörelser.* — 3) (fig.) Kraftlös, utan styrka. *M. stil, m-a verser.* — 4) Utan glans, utan politur. *M-a färger. M. förgyllning, försilfring.* — 5) Som ej synes tydligt. *M. bokstaf i tryck.*

MATT, II. (i schackspel, från arabiskan. Sägcs om ena spelarens kung, då han står i schack och ej kan flytta, utan att åter komma i schack. *Göra någon m. Schack och m.*

MATTA, v. a. 1. Göra matt. — *Syn.* Afmatta, Utmatta, Uttrötta. — *M-s*, v. d. Blifva matt. — *M-nde*, part. akt. Brukas ofta nästan adjektivt, t. ex. *M. sjukdom.* — *Mattande*, n. 4.

MATTA, f. 1. 1) Flåtadt arbete af säf, halm, bast, rör, o. s. v., till golfbeläggning, varors inpackning, o. s. v.; äfven väfnad till golfbeläggning. — 2) Golfbeläggning af dylika ämnen. — 3) (handelt.) Viss myckenhet af vissa varor, t. ex: *En m. silke, 4 knippor.* — *Ss. Mattbindare, -flätare, -flätterska.*

MATTEGRÄS, n. 5. En ormbunkväxt. *Ly-*

copodium clavatum. Kallas äfven *Mattlumner*, *Kalfrevor*, *Kalfmossa*, *Vispmossa*.

MATTFÄRG, m. 5. Blandning af salpeter, koksalt och alun, som strykes på förgyllda arbeten, för att göra dem matta.

MATTHET ell. **MATTIGHET**, f. 5. Högst obehaglig känsla af svaghet i hela kroppen,

MATTIMME, måt-ti'mme, m. 2. pl. — *timmar*. 1) Viss timme på dagen, då man vanligen spisar. — 2) En timmes tid, som arbetare vanligen hafva fri, då de äta middag.

MATTLUMMER, m. sing. Se *Mattegräs*.

MATTNING, f. 2. Förfarandet, då förgyllda eller försilfrade arbeten mattas.

MATTNÅL, f. 2. Ett slags stor nål, som brukas till mattflätning.

MATPOLERA, v. a. 1. Polera ett arbete helt svagt, så att det endast får en matt yta. — *Mattpolerande*, n. 4. o. *Mattpolering*, f. 2.

MATTPUNS, m. 2. Ett slags puns, som begagnas att gifva vissa delar af metallarbeten en matt yta.

MATTRAM, se *Matram*.

MATTSJUDA, v. a. 5. (böjes som *Sjuda*) Genom kokning gifva ett arbete matt yta. — *Mattsjudning*, f. 2.

MATTSLIPA, v. a. 1. Genom slipning gifva ett arbete matt yta. — *Mattslipande*, n. 4. o. *Mattslipning*, f. 2.

MATTÖGD, a. 2. Som har matta ögon.

MATVARA, f. 1. (mest i plur.) Sägcs om sådana ämnen, som begagnas eller beredas till mat; äfvy. allt slags färdiglagad mat.

MATVIN, n. 5. Vin, passande att dricka vid måltider.

MATÄPPE, n. 4. Äpplc af sådan sort, som begagnas vid matlagning.

MAUK, m. sing. (t. *Mauke*) Ett slags skabb, på hästars ben.

MAURITIAPALM, mauri'tsiapållm, f. 5. En art af palmläget i S. Amerika, hvaraf de vilda inbyggarna hafva alla sina förnödenheter. *Mauritia aculeata*.

MAUSOLE, - - - lé, m. 5. Grafkor eller grafhus af utmärkt prakt, till vård för någon stor man, sådan som drottning Artemisia lät bygga till minne af sin afidne gemål Mausolus, konung i Karien.

MAXA, v. a. 1. (pop. o. fam.; egentl. finskt ord) Kosta.

MAXILL, -'ill, f. 5. (lat. *Maxilla*) *Maxiller* kallas det undra käftparet uti insekters mun.

MAXIM, -'im, m. 5. (af lat. *Maxima*, näml. *regula*) Grundsats.

MAXIMUM, maximumm, n. sing. (lat.) Det högsta eller största.

MECCABALSAM, mä'ckabållsamm, m. sing. En som läkemedel berömd balsam, som fås af trädet Balsamodendron gileadense i Syrien och Arabien.

MECENAT, mesenát, m. 5. (af *Mæcenas*, kejsar Augusti minister och gunstling samt Horatii och Virgilii vän och gynnare) En, som befördrar konst och vetenskap.

MECHANIK, m. fl., se *Mekanik*, &c.

MED, mäd, prep. Betecknar: 1) Beledsagande, åtföljande, sällskap, förening. *Följa m. någon. Han kom m. mig. Vara i följe m. någon. Tåga i fält m. en stor här. Lefva i god samsja m. någon. Tala, språka m. någon. Resa i sällskap m. en bekant. Han gifte sig m. henne. Blanda ihop det ena m. det andra.*